

lečné. Jelikož však příkazu v určené lhůtě nevyhověli, bylo k návrhu žalobkyně při ústním líčení dne 9. května 1927 usneseno, že důkaz obchodními knihami nebude proveden. Soud první stolice pak námitku, že zažalovaná částka v celé výši již nepozůstává, odbyl prostě tím, že námitka ta padla, ježto nebyla prokázána. Soud odvolací se k tomuto mínění připojil, podotknuv ještě, že žalovaní bez námitek přijali o sporné pohledávce a jejím splacení kontokorentní výtahy a tedy ji uznali a že první soud důkaz obchodními knihami bez znalce provést nemohl a že jej právem podle § 279 c. ř. s. neprovedl, když záloha složena nebyla. Usnesení, jímž bylo dokazovateli uloženo, by složil zálohu na provedení znaleckého důkazu a usnesení, jímž bylo upuštěno od připuštěného důkazu pro nesložení zálohy (§ 332, 367, 279 c. ř. s.), nelze ovšem napadati ani pod rouškou neúplnosti řízení, toho však dovolání nečiní, ježto nevytýká, že mohl neb měl býti proveden důkaz znalecký, nýbrž namítá, že nabízeným důkazem obchodními knihami i bez přibrání znalce byla by se prokázala výše směnečné pohledávky, zejména, že jest nižší, než zažalované saldo. Jest mu přisvědčiti, neboť nabídnutím důkazu obchodními knihami učinili žalovaní své důkazní povinnosti zadost, když zatím se omezili na nabízení tohoto důkazu (§ 178 c. ř. s.), jelikož důvodně mohli za to míti, že obchodní soud jako soud odborný jest s to, by důkaz ten provedl i bez znalce. První soud měl především připustiti důkaz obchodními knihami a, kdyby vlastní jeho znalosti k vysvětlení obsahu obchodních knih mu nestačily, byl by mohl použití důkazu znaleckého s účinky § 279 c. ř. s. Tím, že ani odvolací soud nabízených důkazů o sporné pohledávce a zmenšení její splátkami nepřipustil, zůstalo řízení neúplným a vadným podle § 503 čís. 2 c. ř. s., neboť nebylo ani vysvětleno, kolik činila směnečná pohledávka původně, zda 66.000 Kč, jak tvrdí žalující strana, či 80.000 Kč, jak tvrdí žalovaní a jakými splátkami se zmenšila po případě, zda žalovaní neměli při svých námitkách na mysli snad jiný úvěr 50.000 Kč, o kterém se zmínil svědek Oskar W. a na který z úvěrů byly plněny splátky, o nichž se v písemných námitkách zmiňují.

Čís. 7391.

Zrušení spoluvlastnictví veřejnou dražbou podle § 830 obč. zák.

Stanovení dražebních podmínek o určení příslušenství nemovitosti dlužno ponechatí řízení nespornému.

Tím, že spoluvlastníci nemovitostí provozovali hotelovou a kavárenskou živnost na společný účet, nestaly se ještě nemovitosti, v nichž byla hotelová a kavárenská živnost provozována na společný účet, kmenovým jménem společnosti podle § 1182 obč. zák.

S hlediska § 830 obč. zák. nelze přihlížeti k újmě, která by vznikla jednotlivým spoluvlastníkům likvidací hotelového a kavárenského podniku.

Pokud mohou býti škodlivé skutečnosti pomíjejícího rázu důvodem k odkladu podle poslední věty § 830 obč. zák.

V projevu zůstavitele v závěti: »jest mým přáním, by dům zůstal v rodině«, nelze spatřovati ustanovení o zachování společenství ve smyslu § 832 obč. zák.

(Rozh. ze dne 7. října 1927, Rv I 315/27.)

Žalobkyně, spoluvlastnice jedné čtvrtiny společných nemovitostí, domáhala se na ostatních třech spoluvlastnících zrušení spoluvlastnictví soudní dražbou. Nemovitosti, o něž šlo, byly ve světovém lázeňském místě a žalobkyně domáhala se mimo jiné též zrušení spoluvlastnictví k hotelovému domu a kavárně s veškerým příslušenstvím. Žalovaní namítali, že podání žaloby před sezonou jest nevčasným vzhledem k újmě, již lze účastníkům očekávat, a vzhledem k mimořádné obtížnosti provedení rozdělení společenství za nejvyšší sezony. Rozdělení společenství je všem účastníkům na újmu, jelikož jde o podnik nedávno zavedený a zachování vlastnického společenství jest pro všechny účastníky otázkou existenční. Z tohoto důvodu bylo dřívější majitelkou objektu Aloisíí K-ovou testamentárně ustanoveno, že objekt má zůstat v rukou rodiny. Mimo to bylo mezi podílňiky ujednáno, že podnik bude veden společně a, i když nebylo řečeno, jak dlouho jest ujednání závazno, nenastaly změny, které by odůvodňovaly náhlé rozdělení společného vlastnictví. Žalobkyně nemůže požadovati zrušení společenství, jelikož jest založeno na testamentárním nařízení (§ 832 obč. zák.). Zrušení vlastnického společenství stalo by se nevčas, jelikož jeden ze spoluvlastníků, Miloš M., jest nezletilý a jelikož vyplacení jeho podílu v penězích bylo by pro jeho zaopatření škodlivé, dále také z důvodu, že dalším spoluvlastníkem jest pozůstalost, která nebyla ještě odevzdána. Pokud se týče hostinského provozu v objektu, jde o obchodní společnost, jež může býti zrušena jen podle ustanovení zákonů o tom platných. Tato obchodní společnost byla zřízena se souhlasem majetkového společenství, jehož podílňici se účastní na zisku a ztrátě stejnými podíly po $\frac{1}{4}$, kdežto poměr spoluvlastnictví k objektu jest jiný. Žalovaní poukazovali také na to, že za společného provozu byly provedeny četné investice, že však žaloba je neurčitá a nedostatečně specifikována, pokud žádá také rozdělení příslušenství, zejména zařízení, inventáře a zásob lázeňského domu a kavárenské restaurace. Zrušení spoluvlastnictví jest nevčasné také z toho důvodu, že Městská spořitelna v P. má na objektech zajištěnu hypotekární zápůjčku ve výši as 1,000.000 Kč v pozemkových knihách, kterou vzhledem ke sporům mezi procesními stranami vypověděla a bude obtížno nalézt jiný úvěr, při čemž musí býti vzat zřetel k tomu, že 700.000 Kč jmenovaného ústavu jest zapůjčeno na mimořádně nízkou úrokovou míru $4\frac{1}{2}\%$. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Důvodly: Zrušení vlastnického společenství bezprostředně před sezonou nebo za nejvyšší sezony, mohlo by býti provozu lázeňského domu, hotelu nebo kavárenské restaurace na škodu, avšak je rozhodně věcí dražebních podmínek, které budou stanoveny v nesporném řízení, by v nich bylo určeno v tomto směru vhodné bližší datum dražby. Podáním

žaloby není ještě určen okamžik skutečného zrušení vlastnického společenství, takže se tato námitka žalovaných jeví bezpodstatnou. Pokud žalovaní uvádějí, že jde o obchodní podnik, že koncese nepodléhá rozdělení atd., nemá to na rozhodnutí věci vlivu, jelikož se žalobkyně domáhá žalobou zrušení vlastnického společenství ohledně objektů v žalobě označených s příslušenstvím a soudu jest toliko o tom rozhodovati. Žalovaní nedokázali, že žalobkyně má závazek pokračovati ve společenství (§ 831 obč. zák.), ani nemůže býti použito testamentárního ustanovení vzhledem k jeho všeobecné stylisaci oproti žalobkyni ve smyslu § 832 obč. zák. Uvádí-li se posléze, že zrušení vlastnického společenství stalo by se nevčas, poněvadž Miloš M. jest nezletilý a že jedním z podílníků jest ještě neodevzdaná pozůstalost, jde jen o potíže, které leží v osobách účastníků, nikoli však ve věci samé. Také proti nezletilému účastníku může býti požadováno rozdělení společenství a neméně proti pozůstalosti. Pokud se konečně týče námitky, že žaloba není dostatečně specifikována, jelikož by mohlo dojíti ohledně příslušenství k pochybnostem, jest soud názoru, že v tomto směru jest žalobní prosba dostatečně jasná a že jest rovněž věcí dražebních podmínek, jež budou v nesporném řízení stanoveny, by v nich bylo o podrobnostech blíže rozhodnuto. Vždyť jest samo o sobě jasno, co přichází v úvahu jako příslušenství lázeňského domu s hotelovým provozem a kavárenské restaurace a rovněž jaké zásoby k tomu patří. Žaloba domáhá se jen rozdělení věcí, které jsou ve společném majetku, nikoliv jiných. Jinak budiž podotčeno ještě toto: Podle § 830 obč. zák. může spoluvlastník pravidelně požadovati zrušení společenství, nikoli však v nevčas anebo na újmu ostatních. Kdo tedy na rozdělení žaluje, nepotřebuje zvláštního odůvodnění své prosby o rozdělení. Soud mohl tudíž vše to, co bylo tak rozsáhlým způsobem žalující stranou předneseno, ponechati bez povšimnutí, rovněž i to, co bylo druhou stranou uvedeno na vyvrácení tohoto stanoviska žalující strany. Soudu bylo se zabývati toliko otázkou, zda rozdělení bylo požadováno v nevčas nebo zda bude ostatním účastníkům na újmu čili nic, vše ostatní, co bylo stranami zbytečně předneseno, nenáleží do okruhu soudcovského uvážení. Soud nemohl míti zřetel na námitky žalovaných, které označují rozdělení všeobecné za škodlivé pro účastníky. Pravidelně jest pro veškeré podílníky společná správa věcí výhodnější nežli rozdělení společenství. Avšak na toto poznání, vyplývající ze všeobecných důvodů účelnosti § 830 obč. zák. nemíří, mluvě o »nevčasnosti« a »o újmě«. Žalovaní, kteří rozdělení odporovali, měli přinést důkaz, že namítaná nevčasnost a újma přesahují tyto meze. Tohoto důkazu však žalovaní nepodali. Svědci buď úplně selhali, nebo se o škodách, jež by se dostavily, vyslovili zcela všeobecně, takže může býti pokládáno za to, že jistě neměli na mysli nic jiného, než ony obecné nevýhody, vyplývající z rozdělení společenství pro účastníky. Naproti tomu vyplývá z posudku znalců, že lze dosáhnouti jak hypotekárních zápůjček pro lázeňské objekty, tak i že poměry v lázních nejsou prodeji velikých objektů nepříhodné. Že docílení zápůjčky je pravidelně odvislým od osobního vlivu, jak zdůrazňuje zna-

lec W., nasvědčuje tomu, že obtíž s opatřením si takové zápůjčky nelze pojmáti jako újmu ve smyslu § 830 obč. zák. Rovněž nemůže býti směrodatným, že prodejní hodnoty objektu v lázeňských místech podléhají kolísání podle sezony. Takovéto kolísání jest zde stále a nikdo nemůže předvídati s jistotou postup hospodářského vývoje lázeňského města. Jde tu o spekulativní uvážení, které nemá konečně pro věc rozhodujícího významu. Lázeňský dům nemá poskytovat rentabilitu pro jednu nebo několik sezon, nýbrž pro řadu let, a tu se slabší výsledek jednoho období vyrovnává lepším výsledkem druhého. Vážní uchazeči musí tudíž počítati jen s průměrným výtěžkem, který není vázán na určité doby. I kdyby rozdělení společenství bylo požadováno za špatné sezony, nemůže býti řeči o tom, že jde o nevčasnost ve smyslu § 830 obč. zák.

O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** V tom, že v žalobním žádání a důsledkem toho v rozsudku veškeré příslušenství (zařízení, inventář a zásoby) nemovitostí, jichž společné vlastnictví soudní dražbou má býti zrušeno, není podrobně uvedeno, specifikováno, nelze spatřovati nesprávné právní posouzení věci. Soud prvé stolice právem poukazuje k tomu, že určení tohoto příslušenství jest věcí nesporného řízení, dražebních podmínek, po případě seznání znalců. Ve sporu tomto nelze příslušenství ani přesně určit, neboť se do provedení dražby může změnit. Žalobkyně nemusila se o příslušenství vůbec ani zmiňovati, jelikož podle § 294 a násl. obč. zák. sdílí osud věci hlavní. Původní žalobní žádost žalobkyně, že jí vůči žalovanému přísluší právo žádati zrušení společenství k nemovitostem tam uvedeným soudní dražbou, jest po zákonu správná. Vývodům odvolání, že žalobkyně není oprávněna žádati zrušení společenství, poněvadž prý ustanovení o zachování společenství jest vyjádřeno v posledních pořízeních Louisy M-ové a že se k tomu žalobkyně zavázala (§§ 832 a 831 obč. zák.), nelze přisvědčiti. Poslední pořízení Louisy M-ové ze dne 15. prosince 1917 a ze dne 21. října 1919 nemají nařízení, že nemovitosti, o jichž zrušení společenství se jedná, určují se společným vlastnictvím dědiců a toliko v dodatku k prvému poslednímu pořízení zůstavitelka praví: »Mein innigster Wunsch ist, das unser Haus in der Familie bleibt«. Tento projev přání není nařízením povinnosti o zachování společenství (§§ 832 a 711 obč. zák.) a netýkal se ani žalobkyně, které, jak podle tohoto posledního pořízení, tak i podle posledního pořízení ze dne 21. října 1919 dědický podíl v penězích měl býti vyměřen a vyplacen. Žalovaní ve sporu ani netvrdili, tím méně prokázali, že se byla žalobkyně při dědickém narovnání ze dne 17. února 1921 k pokračování ve společenství po nějakou určitou dobu zavázala, takže tu ani ustanovení § 831 obč. zák. nelze použít. Závazek k pokračování ve společenství nelze dovozovati z provozování živnosti hotelové a kavárenské na společný účet ve společných nemovitostech. Neboť uzavření smlouvy společenské není prokázáno, dle výpovědi svědků k sjednání takové smlouvy nedošlo a žalovaní sami v žalobní odpovědi uvedli, že hotelový podnik vede prvžalovaný Miloš M. a že vede správu společného majetku podle § 833 obč. zák., poněvadž všichni žalovaní s tím souhlasí. Při pro-

vozování živnosti hotelové a kavárenské na společný účet, jde tedy ve skutečnosti jen o výkon práva vlastnického stranami jako spoluvlastníky k hotelu a kavárně k provozování živností těch. Ostatně, i kdyby tu byla společnost podle § 1175 a násl. obč. zák., jak odvolání tvrdí, nebyl by existencí společnosti založen závazek žalobkyně k pokračování ve společenství podle § 831 obč. zák. Neboť společnost na určitou dobu uzavřena nebyla a žalobkyně tím, že žádá zrušení společenství, prohlašuje, že ze společnosti v době skutečného zrušení společenství provedením dražby vystupuje (§§ 1205 a 1212 obč. zák.). Z toho patrně, že by žalobkyně zrušení společenství vzhledem ku smlouvě společenské nežádala nevčas. Žádost žalobkyně o zrušení společného vlastnictví není jinak také ani nevčas ani na škodu žalovaných, jak tvrdí odvolání. Doba podání žaloby (skončení řízení v první stolici), jest pro posouzení této otázky úplně nerozhodnou. Neboť ustanovení doby skutečného provedení dražby, by se tak stalo pro všechny spoluvlastníky co nejvýhodněji (před sezonou, či po sezoně), jest věcí řízení nesporného. Že ze zrušení společenství vznikne újma všem žalovaným, jmenovitě prvžalovanému Miloši M-ovi a přihlášené dědičce Antonii K-ové, kteří jsou zaměstnání v hotelovém podniku, nemůže býti pochybno. Subjektivní poměry těchto spoluvlastníků však nerozhodují, nýbrž jen objektivní poměry, dotýkající se věci samé a jest proto nerozhodným, že žalovaní ztratí výhody, které jim spoluvlastnictví poskytuje. Rovněž jest bez významu, že pozůstalost po Antonínu K-ovi není posud odevzdána. Že výpověď hypoteční pohledávky 700.000 Kč nemůže býti překážkou podle § 830 obč. zák. pro zrušení společenství, nemůže býti pochybno. Výpověď pohledávky té po podání žaloby přivodil sám prvžalovaný svou návštěvou u městské spořitelny a žalovaní o odvolání výpovědi a ponechání úvěru toho i nadále, se ani nepokusili. Z toho, že by opatření nového úvěru do první hypoteky mohlo býti spojeno s povinností placení vyšších úroků, jest nerozhodno. Neboť, jak vyplývá z výpovědi svědků, bude vážných a kapitálově silných uchazečů dost a kdyby i úvěr městskou spořitelnou byl ponechán, každý nový nabyvatel s případnou výpovědí kapitálu toho počítati musí.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by po případném dalším jednání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolatelé v rámci dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s. především vytýkají, že nemělo býti nespornému řízení ponecháno podrobné stanovení dražebních podmínek, zejména určení příslušenství a stanovení doby prodeje. Ale, jak již v rozhodnutí čís. 5165 sb. n. s. podrobně dovozeno, stačí žalobní prosba o nález, že »žalobci přísluší proti žalovanému právo, žádati soudní dražbou zrušení spoluvlastnictví« a nevadí, že žalobkyně z nadbytečné opatrnosti doplnila žalobní prosbu větou, že »žalovaní jsou povinni snášeti zrušení spoluvlastnictví soudní dražbou«. V témž rozhodnutí, jakož i v rozhodnutí čís. 5381 sb. n. s. bylo dále

dovozeno, že stanovení dražebních podmínek a určení příslušenství jest podstatnou částí výkonu dražebního řízení a nikoliv úkolem rozsudku povolujícího zrušení společenství. Ostatně žalobkyně, nač nižší stolice správně poukazují, nemohla za sporu, který tak dlouho trval, tím méně při podání žaloby předvídati, jaké bude v čase dražby příslušenství a ve které roční době bude dražba prováděna. Není proto důvodnou námitka dovolatelů, že rozsudek nebude lze vzhledem k této neúplnosti podle § 7 ex. ř. vykonati, a nelze mluvit o vadnosti řízení podle § 503 č. 2 c. ř. s. z toho důvodu, že za sporu nebylo zjištěno příslušenství, zejména zařízení a inventář realit a příslušné zásoby. Odvolací soud posoudil věc po právní stránce správně i v tom, že pro tento spor jest nerozhodné, zda byla o provozování hotelové a kavárenské živnosti ujednána mezi stranami společnost podle § 1175 obč. zák. Není správným názor dovolatelů, že, byla-li mezi stranami hotelová a kavárnická živnost provozována na společný účet, staly se již tím nemovitostí, v nichž se živnost provozuje, kmenovým jménem společnosti podle § 1182 obč. zák. Živnost lze provozovati i v místnostech jen do užívání přenechaných. Zejména v tomto případě nebyly zjištěny okolnosti, z nichž by se dalo souditi, že se tvrzený poměr společenský dotýkal spoluvlastnických poměrů v ten způsob, že by mělo při likvidaci podniku dojít k dělení nemovitostí podle zásad o likvidaci. Poměr spoluvlastnický zůstal nedotčen, a jest nerozhodno, jak likvidace tvrzené společnosti dopadne a jaké nároky jeden společník proti druhému bude při zrušení společnosti činiti, a nelze možnost vzejítí takovýchto nároků pokládati za okolnost, která by činila provedení dražby podle § 830 obč. zák. nevčasným. Proto též nebylo nutným, by zjišťovány byly blíže poměry společnosti, a nemuselo býti přihlíženo k existenci obchodních knih, a nezávažné jest, že podnik veden byl pod jednotným označením »dědicové Louisy M-ové«, že smlouvy služební uzavírány byly pro tuto společnost a že zisk a ztráta z podniku dělena byla podle klíče pro tuto společnost platícího a s podíly spoluvlastnickými se úplně neshodujícího; rovněž jest nezávažné, že podnik sám o sobě jest hodnotnějším než budovy bez něho. Že ani posledním pořízením Louisy M-ové nebylo po rozumu § 832 obč. zák. nařízeno stranám, by setrvaly ve spoluvlastnictví nebo ve společenství hotelového a kavárenského podniku, správně dovodil již odvolací soud. Odvolací soud správně poukázal též k tomu, že není prokázáno, že spolčení k hotelovému a kavárenskému podniku bylo ujednáno na určitou dobu, naopak že žalobkyně, podávajíc tuto žalobu, způsobem v § 863 obč. zák. uvedeným dala na jevo, že nemíní ve společnosti setrvati. Tím stává se bezvýznamným i další poukaz dovolatelů na to, že v tomto případě byla mezi poměrem spoluvlastnickým a společným provozem podniku právní souvislost v ten rozum, že věnování realit a jejich zařízení pro účely společnosti nemůže býti rozvázáno, pokud společnost trvá, ježto by se společnosti odňal její hmotný podklad. Bezdůvodnou jest i výtku dovolatelů, že se soudové nižších stolic neobírali nynějšími úvěrovými a valutárními poměry. V tomto směru proveden byl dokonce i důkaz znalecký. Zbývá konečně úvaha, zda žalobní nárok jest povšechně oprávněn

po stránce § 830 obč. zák., t. j., by zrušení spoluvlastnictví nebylo žádáno nevčas anebo ke škodě ostatních. Podle ustálené soudní praxe (srovnej na příkl. rozh. čís. 101, 295, 1187, 2387, 2942, 3926, 4553, 5381, 5764 a 6489 sb. n. s.) nerozhodují pro posouzení včasnosti podle § 830 obč. zák. osobní poměry spoluvlastníků a z těchto snad vyplývající škoda neb újma, nýbrž rozhodují objektivní, věci samé se týkající a na ni účinkující poměry. Nelze tedy, jak již správně dovodili soudové nižších stolic, přihlížeti k újmě, jež by jednotlivým spoluvlastníkům vznikla likvidací hotelového a kavárenského podniku, jehož zánik přivodí soudní prodej nemovitostí. Nelze zejména přihlížeti k tomu, že snad někteří spoluvlastníci při podniku dosud činní nenaleznou jinde s daleka tak výhodné pole pro uplatňování svých osobních schopností a dosavadních odborných zkušeností získaných při provozování tohoto podniku. Tím však jest řečeno jen tolik, že není důvodu pro naprosté zamítnutí žaloby, a není vyřízena ještě otázka, zda zrušení nebude mít za následek škodu ostatních podílníků, jež by se dala odčiniti též odkladem podle poslední věty § 830 obč. zák. Soud první stolice zabýval se otázkou škody, ale postrádal důkaz, že namítaná újma přesahuje meze pravidla, podle něhož společná správa věci jest výhodnější pro všechny podílníky, než rozdělení společenství. Při tom poukazuje na výsledky svědeckých výslechů. Žalovaní odporovali tomuto názoru odvoláním, odvolací soud, probrav námitky, uvedené shora v důvodech tohoto usnesení, prohlásil povšechně, že žaloba na zrušení spoluvlastnictví není na škodu žalovaných, což dovodil však jen z nerozhodnosti subjektivních poměrů. Ale námitkou škody jest se zabývatí podrobněji, jak bude patrné z dalších vývodů. Rozhodnutí nejvyššího soudu svrchu uvedená sdílí po většině názor vyslovený v komentáři Stubenrauchově k § 830 obč. zák. (sr. vydání z r. 1902, díl I., str. 1024, pozn. 2), podle něhož v případě škody musí podílník, žádající zrušení společenství dáti si líbiti odklad podle poslední věty § 830, jehož trvání, neshodnou-li se strany, ustanoví soudce podle obdoby § 904 obč. zák. Podílníkovi nesmí býti vůbec znemožněno uplatnění právo zásadně mu propůjčené § 830 (sr. rozh. čís. 2387 a násl. sb. n. s.), uvedená zásada však nevylučuje přiměřený odklad podle poslední věty § 830. Nelze ovšem přihlížeti k trvalým škodlivým poměrům, neboť tím by bylo skutečně znemožněno podílníku právo shora uvedené, to však neplatí o škodlivých skutečnostech rázu pomíjějšího, neboť tyto nebrání sice zrušení společenství, ale mohou býti důvodem k přiměřenému odkladu, uzná-li je soud za dostatečné. V tomto sporu poukázala žalovaná strana na nezletilost podílníka Miloše M-a, jenž podle tvrzení obsaženého ovšem teprve v odvolání narodil se 10. října 1907, a navrhla, by lhůta k rozdělení spoluvlastnictví byla stanovena nejméně až do zletilosti onoho podílníka. Soud první stolice nezabýval se tímto návrhem, patrně z důvodu, že vůbec nevzal za prokázánu škodu, také odvolací soud pomlčel jak o návrhu na stanovení odkladu, tak i o tom, zda škoda hrozící podílníkům je rázu trvalého či jen pomíjějšího. Po této stránce bude třeba doplnění napadeného rozsudku, po případě i řízení. Jde tu především o žalovaného nezl. Miloše M-a, o němž se tvrdí, že jest odkázán na výnos svého podílu,

nemaje dosud vlastního zaopatření. Žalovaná strana sama návrhem svým naznačuje, že pokládá následky této skutečnosti za škodu pomíjející, neboť žádá za odklad do dosažení zletilosti jmenovaného, tudíž patrně do 10. října 1928. Bude tudíž na odvolacím soudu, by uvažoval o potřebě odkladu, a v kladném případě, t. j. shledá-li, že jmenovanému nezletilci po případě i jinému podílníku hrozí skutečně škoda rázu pomíjejícího, by stanovil odklad ten sám podle obdoby § 904 obč. zák. K tomu cíli postačilo zrušiti jen rozsudek odvolacího soudu, neboť není vyloučeno, že při případném jednání shodnou se strany na lhůtě, zejména když i dovolací soud má nárok v podstatě za oprávněný, a doplnění řízení nebo rozsudku jest omezeno jediné na otázku, zda má býti určen odklad pouze podle § 830 obč. zák. a na jak dlouho.

Čís. 7392.

Pohledávka útrat v rozepři vedené vyrovnacím dlužníkem, jest zasažena vyrovnáním potud, pokud byly útraty soudem přiznány již před zahájením vyrovnacího řízení, byť i výrok útratový se stal pravoplatným teprve za řízení vyrovnacího. V tomto případě jde o pohledávku, podmíněnou tím, že přisudek útrat nabude moci práva (§ 16 vyr. ř.).

Útraty, o nichž byl učiněn výrok soudcovský teprve po zahájení vyrovnacího řízení, nejsou dotčeny vyrovnáním.

(Plenární rozhodnutí ze dne 11. října 1927, Pres. 1200/25.)

V poradách i rozhodnutích nejvyššího soudu vyskytla se různost názorů o tom, pokud jsou vyrovnacím řízením a vyrovnáním dotčeny útratové pohledávky, přisouzené proti vyrovnacímu dlužníku ve sporech, zahájených již před vyrovnacím řízením. Kdežto jedni soudí, že právní účinky vzniku útratové pohledávky působí již od doby, kdy byla hlavní pohledávka zažalována, a že nesejde na tom, že útraty vznikly a byly přiřknuty teprve po zahájení vyrovnacího řízení, takže nelze povolití exekuci pro útratovou pohledávku, nelze-li ji povolití pro pohledávku hlavní (R I 233/24 čís. 3688 sb. n. s.) a že útratovou pohledávku nelze pokládati za pohledávku, vyrovnáním podle § 10 (4) vyr. ř. nedotčenou (R I 32/23 čís. 2235 sb. n. s., R I 689/24, R I 1095/25), pokládají jiní za to, že nárokem (pohledávkou) stávají se útraty teprve, když byly pravoplatně přisouzeny; stalo-li se tak teprve za vyrovnacího řízení, nedotýká se vyrovnací řízení útrat, třebaž vznikly a byly částečně přisouzeny již před jeho zahájením (Rv II 748/23 čís. 3336 sb. n. s.). Podle tohoto názoru jest dlužník povinen zaplatiti útraty, přisouzené rozsudky nižších soudů v plné výši, i když spor v nižších stolicích prosoudil před zahájením vyrovnacího řízení, jestliže rozsudky nižších soudů byly potvrzeny teprve po zahájení tohoto řízení (Rv II